

TEXTÍKY

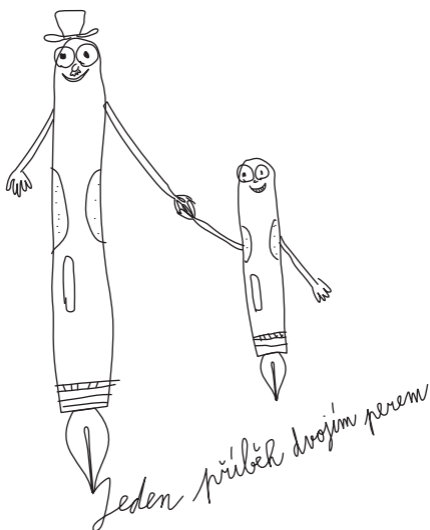
**Jeden příběh
dvojím perem**

2023

Poděkování za práci a podporu soutěže patří členům poroty a vedení ZŠ Vsetín, Trávníky.

Jeden příběh dvojím perem 2023

POROTA SOUTĚŽE

PhDr. Dalibor Malina, nakladatel, galerista, publicista, literární a výtvarný kritik, redaktor Textů a vlastivědné revue Valaško, autor řady výtvarných monografií.

Mgr. Pavel Kotrla, básník, nakladatel, vydavatel a šéfredaktor Textů, literární kritik a publicista.

Mgr. et Mgr. Andrea Chrobáková-Lněničková, Ph. D., učitelka českého jazyka a dějepisu, publicistka, stálá spolupracovnice Textů.

NA ÚVOD

(...) *Bílá. Bílá. A samá bílá.*

Bílá bolí.

Přes bílou nejde dýchat. Někde vzadu v jeho zpomalené mysli vyvstane myšlenka. Je nejasná a nezřetelná, ale Jirkovi instinkty radí, že její pointou je dostat se z bílé pryč. (...)

Co to drásáš? Nahlédnu dcerce Aniče přes rameno a zaostřím na bílý papír, který už vůbec není bílý, ale plný modrého textu. Pro jistotu ještě zkontroluji pohledem z okna situaci ve vnějším prostoru, ale ani tam není nic bílého. A že by ještě s časným jarem mohlo! Aha... začíná letošní *Jeden příběh dvojím perem*. Úryvek z *Prašiny* s motivem zimy... s motivem nepopsaného prostoru... s motivem prázdnoty... která opravdu musí nezbytně bolet? Bílá coby symbol samoty?

Ne. V novém Jednom příběhu je bílá jinde. Bílá je symbolem nového startu po několikaletém tichu způsobeného covidem. Kdo by chtěl tehdy jakékoli online setkání, byť literární? Setkání musí být nablízko, protože je to jistý druh intimacy. Takže jsme si počkali. Na jaro, nový začátek a nové literární talenty, kteří v letošním Jednom příběhu dvojím perem popsali desítky stran. Zaplnili bílý prostor svými obrazy, svou představivostí, zhmotnili svou fantazii v konkrétních situacích, propojili se se svými hrdiny a ponořili se do jiného světa – světa literární obrazotvornosti, který fascinuje mnohočetností svých funkcí: konejší i zneklidňuje, bolí i tiší, nutí k přemýšlení i pokoře a smíření, a především to celé zaklenuje vděčností. Dětské smyšlenky jsou velká věc – nás dospělé vrací tam, kam už dávno sami nemůžeme jít, a proto jsme vděční všem mladým autorům za to, že nás do svého světa pozvali. S některými se můžete setkat na stránkách tohoto vydání Textíků. S mnohými ale ne. A to je to, co mě mrzí nejvíc. Že nás nastavení okolního světa stále tlačí do nějakého výběru a nejde z rozličných důvodů uveřejnit vše. Věřte však, že mezi nepublikovanými texty je celá řada nadějných malých autorů s bohatým, pozorným viděním a pestrým vyjadřováním, která se otiskla do bílých listů. Jim všem děkujeme za schůzku s jejich představivostí a přejeme jim, ať si svůj svět drží a udrží. A úplně všechny tyto děti jsme přizvali na setkání s Vojtěchem Matochou a se všemi, kterým je

psaní a čtení blízké. Možná si mezi sebou onoho 24. května 2023 našli nové spřízněné duše. Nebo se jen propojili na jedno dopoledne se stejně laděnými lidmi, což není vůbec málo. Možná se tady i více poznali se svými učiteli, kteří jim literární prostor otevřeli, nebo stále ještě otevírají. Ukazují cestu. Provází.

A těm z vás, kterým zůstalo osobní shledání uzavřeno, posíláme tyto Textíky. Pojdte s námi společně nahlédnout do světa okouzlující dětské literární fantazie, která tak vábí a láká! Cítíte už její nesmělý dotek?

Přejeme vám objevné zážitky!

Andrea Chrobáková-Lněničková

Propozice soutěže

Věková kategorie:

žáci 6. – 9. ročníků ZŠ a nižšího stupně víceletých gymnázií

I. kategorie: 6. – 7. ročník

II. kategorie 8. – 9. ročník

Úkol soutěžících

Každá kategorie obdržela „svůj“ text k dotvoření. V letošním ročníku se jednalo o úryvky z *Prašiny Vojtěcha Matochy*, na jejichž „přerušovaný“ příběh museli soutěžící navázat. Akceptovali jsme libovolný přístup, uvítali literární experiment i tradiční vyprávění.

Výstup:

- Sborník vítězných prací Textíky, samostatná příloha časopisu Texty (<http://casopis-texty.cz>)
- Setkání s Vojtěchem Matochou 24. května 2023 na ZŠ Vsetín – Trávníky (pořadatel soutěže)

Poděkování:

Vojtěchu Matochovi za laskavost a příjemnou spolupráci, porotcům za přátelskou pomoc, pořadateli za finanční a časovou podporu, Aničce za výběr úryvků.

JEDEN PŘÍBĚH DVOJÍM PEREM 2023

Oceněné práce

I. kategorie (žáci 6. - 7. ročníků ZŠ a příslušného stupně víceletých gymnázií)

1. Martin Kunderát: Sněžný dopad
ZŠ Vyhlídka, Valašské Meziříčí
2. Lucie Matušíková: Falešná naděje
ZŠ Vlčnov
3. Adéla Besedová: Útěk
ZŠ Vsetín, Rokytnice

II. kategorie (žáci 8. - 9. ročníků ZŠ a příslušného stupně víceletých gymnázií)

1. Lydie Husová: Hledači perel
ZŠ Integra, Vsetín
2. Inna Štěpánková: Nedoručený dopis
Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži
3. Veronika Šuláková: Čarovná básnička
ZŠ Halenkov

Soutěžní text pro I. kategorii

(6. – 7. třída ZŠ a nižší ročníky gymnázií)

(...)Ti lidé jsou blázni. Nebezpeční blázni. Co strašného ten kluk provedl? Budou Jirku taky ráno bít? Anebo mu uchystají ještě něco horšího?

Vtom dostal nečekaný nápad. Nejprve se zdál směšný, ale čím déle přemýšlel, tím reálněji se jevil. Opřel se o parapet a pohlédl přímo dolů. Co kdyby přece jenom skočil? Jasně, za normálních okolností by se při pádu z takové výšky nejspíš zmrzačil. Jenže tam dole je sníh. Spousta sněhu. A pořád ho přibývá. Jak hluboký může být hned u zdi? Hodně ho nasněžilo, něco popadalo ze střechy. Kdyby skočil na záda, aby rozložil váhu, jako do záchranné sítě...

MATOCHA, Vojtěch. *Prašina. Černý merkurit*. Praha: Paseka, 2019, s. 25.

Soutěžní text pro II. kategorii

(8. – 9. třída ZŠ a nižší ročníky gymnázií)

Vylomenými kusy dřeva rozbíjeli tvrdou hlínu a pak ji holýma rukama vyhazovali ven z altánu. Zatímco kopali, úplně se setmělo. En zapálila svíčky a rozestavila je kolem otvoru v podlaze. Šlo to pomalu; hlína byla plná kořenů a úlomků kamení. Konečně na něco narazili. Ze země vyčnívala ostrá hrana nějaké bedny. Jirka se s ní pokusil zakývat, ale i když se sebevíc snažil, ani se nehnula. A tak hrabali dál. Stálo je spoustu sil, než odkryli celou hranu a spolu s ní i velký kus víka. Ve vykopané díře začalo být těsno, navzájem si překáželi, a tak se museli střídat. Zatímco jeden odhrabával hlínu, druhý odpočíval opřený o zábradlí. Rychle se ochlazovalo a po nebi se už zase sunuly mraky. Začalo poprchávat. V keřích šuměly dopadající kapky, uvnitř altánu ale bylo sucho. Vystřídali se ještě dvakrát, než se jim podařilo bednu vytáhnout.

MATOCHA, Vojtěch. *Prašina. Bílá komnata*. Praha: Paseka, 2020, s. 177.

MARTIN KUNDRÁT

ZŠ Vyhlídka, Valašské Meziříčí

Sněžný dopad

Ti lidé jsou blázni. Nebezpeční blázni. Co strašného ten kluk provedl? Budou Jirku taky ráno bít? Anebo mu uchystají ještě něco horšího?

Vtom dostal nečekaný nápad. Nejprve se zdál směšný, ale čím déle přemýšlel, tím reálněji se jevil. Opřel se o parapet a pohlédl přímo dolů. Co kdyby přece jenom skočil? Jasně, za normálních okolností by se při pádu z takové výšky nejspíš zmrzačil. Jenže tam dole je sníh. Spousta sněhu. A pořád ho přibývá. Jak hluboký může být hned u zdi? Hodně ho nasněžilo, něco popadalo ze střechy. Kdyby skočil na záda, aby rozložil váhu, jako do záchranné sítě, možná by to přece jen přežil. Ti čtyři grázlové se na něj s výsměšně povzbudivým úšklebkem podívají. „Tak co? Ještě stále si můžeš vybrat, ale klidně skoč, jestli se ti to zdá jako nejlepší varianta.“ Jeden z nich se začne smát a ostatní se k němu přidávají, toho využiju a rychle přejdu k Jirkovi. Ve tváři má zděšený výraz. Je úplně na dně.

„Skoč tak, abys dopadl na záda a ruce a nohy roztáhni do stran,“ pošeptám mu do ucha. Vrhne na mě udivený výraz. Několik vteřin přemýšlí, ale pak nejistě přikývne. Opět od něj odstoupím. Ti čtyři blázni se dosmějí a přikročí blíž k Jirkovi. Zmetkové. Nejradiěji bych jim všem jednu vrazil, ale vím, že by to byla ta poslední věc, kterou bych v tomhle životě udělal.

„No tak, už ses rozhodl?“ zeptá se provokátérsky jeden z grázlů, když se kolem Jirky začne motat společně s jeho kumpány. Podívá se mi přímo do očí, pak dolů pod zeď a na zábradlí. Ještě si vyděšeně prohlédne ty stvůry, co ho k tomuhle nutí. Stoupne si na starý zrezivělý parapet. Otočí se čelem ke mně a té zatracené partičce. Narovná se, pokrčí nohy a nahne se dozadu s chladně klidným šokovaným výrazem ve tváři. Jeden z grázlů nejistě zatahá za rukáv toho, co asi před hodinou navrhl, aby Jirka skočil, a ptá se ho, jestli to není už trochu moc. Ten ho však odstrčí a zavrčí na něj: „Klidně bych ho dolů shodil sám násilím, kdyby bylo třeba.“ To už se však Jirka naklonil dost na to, aby spadl.

Všichni čtyři se k parapetu nahrnou jako

včely ke kopretině. Panebože! Co když to nepřežil, co když jsem mu poradil špatně a on je teď kvůli tomu mrtvý! Co když se to dalo vyřešit nějak jinak – lépe, a on to schytl. Bojím se podívat tam dolů, bojím se, co tam uvidím. Přece jen se k tomu překonám. Stoupnu si na špičky a nahlédnu přes rameno jednoho z grázlů. Nad tím, co právě teď vidím, úlevou málem omdlím.

Jirka se dere z hlubokého jemného sněhu. Přežil!

„Zatraceně! To není možné!“ Jeden z těch psychopatických podivínů si hlavu zaryje do dlaní. Ti ostatní jen nechápavě zírají. Já sám jsem dost šokovaný.

„Svůj trest už si splnil, teď ho nechte na pokoji.“ Všichni na mě vrhli zmatený, naštvaný a podezíravý pohled.

„Možná že přežil, ale za podívanou to stálo.“ Jakmile to ten jeden dořekne, pokyne svým kumpánům a všichni odejdou. Nečekám ani vteřinu, rozběhnu se po schodech dolů a následně ven za Jirkou.

„Vyšlo to! Vyšlo to!“ Zajásám štěstím, když ze sebe Jirka setřepává sníh.

LUCIE MATUŠÍKOVÁ

ZŠ Vlčnov

Falešná naděje

Kdyby skočil na záda, aby rozložil váhu, jako do záchranné sítě...možná by to přežil, ale nebyl si jistý. Měl strach. Báł se výšky, ale i těch bláznů dole pod ním. Nadechl se a už se připravoval skočit, ale vyrušily ho hlasy. Hlasy, které se ozývaly z chodby, se mu zdály povědomé. Přemýšlel. Ale moc času na přemýšlení neměl, protože někdo začal bušit na dveře. „Okamžitě otevři, ty skřete,“ řekl jeden hlas. Pak se ozval další: „Udělej, co řekl! Jinak skončíš ještě hůř, než jsme měli v plánu.“ Jirkovi už bylo jasné, kdo to je. *Blázni*, jsou tady. Došlo mu to, protože nikdo jiný mu neříkal skřete. Hlasy neutichly a bouchání a kopání do dveří taky ne. Ale Jirka to nevnímal. Přemýšlel, co se stane, jestli skočí a co, když neskočí.

Vtu ránu se rozletěly dveře a do místnosti vběhla banda kluků. Byli vysocí, mohutní a odvaha a kuráž jim vyzařovala z očí. Chvilí na sebe koukali a pak se to stalo. Bylo to rychlé

a neskutečně strašidelné. V letu do sněhu už jen zaslechl: „Kluci, on fakt skočil. A pak, kdo je to blázen.“ Dopadl do studeného a mokrého sněhu, nebylo to nic moc, ale ta bolest, kterou pociťoval při každém nádechu, byla horší. Jako kdyby skočil na prkno, které bylo propíchnáno hřebíky. Jako kdyby ho uvnitř bodal roj rozzuřených vos. Před očima viděl hvězdičky a myslel si, že je mrtvý. Z omylu ho vyvedl mokrý jazyk, který mu olizoval obličej. Byl to pes. Jirka se snažil zvednout, ale přes tu bolest to nešlo. Pes poznal, že je živý, a tak začal štěkat.

Po chvíli přiběhl muž. Muž byl vysoké a štíhlé postavy a byl oblečen do sportovního oblečení. Jirka otevřel oči a snažil se něco říct, ale nešlo to. Jediné, co vyšlo z jeho úst, bylo sípání a něco připomínající dušení se. „Jsi v pořádku, chlapče?“ otázal se muž a přitom se mu klepala ústa zimou. Jediné, na co se Jirka zmohl, bylo mírné a pomalé kroucení hlavou. „Chvíli vydrž, zavolám ti sanitku,“ řekl muž. Za normálních okolností by Jirkovi přišlo divné, že se ho muž nezeptal, proč leží v hromadě sněhu a proč tak pozdě večer není doma, ale Jirka se nedokázal soustředit na nic jiného než na tu bolest, která sílila při každém nádechu. Po chvíli muž řekl: „Záchranka je na cestě, bude jim to trvat. Ale pokusí se tu být co nejrychleji.“ Jirka mírně přikývl hlavou. Byla mu zima. Muž si toho všiml, protože si vysvlékl bundu a položil ji na Jirku. Ani po deseti minutách stále záchranka nepřijela.

Najednou Jirka zaslechl rozhovor mezi mužem a skupinkou kluků. Byli to ti *blázni*. „Jsme jeho přátelé a víme, kde bydlí, můžeme ho tam odnést. Postaráme se o něj,“ řekl jeden z nich. Muži se to ale nezdálo. „Potřebuje lékařské ošetření a vy ani nevypadáte, že máte auto. Takže nevím, jak byste ho dopravili domů,“ odpověděl muž. Kluci muže stále přesvědčovali, že to zvládnou, že jsou jeho přátelé, ale muž byl trpělivý a nevěřil jim. Jejich hádku přerušilo vzdálené, ale přibližující se houkání sirény. Kluci pochopili, že nemají moc času a musí něco vymyslet. Jeden z kluků v ruce svíral baseballovou pálku. Kluk, který měl pálku, na ni ukázal, aby si toho muž nevšiml. Všichni kluci si prohodili pohledy a hned pochopili, co chce udělat. Kluk s pálkou se postavil za muže. Chytil pálku do obou rukou, rozpráhl se a praštil muže do hlavy. Muž se skácel k zemi. Z hlavy mu začala téct krev.

„Je mrtvý nebo v bezvědomí?“ zeptal se jeden z kluků. Kluk s pálkou se k muži sklonil, aby zjistili, jestli dýchá. Po chvíli řekl: „Žije, ale je v bezvědomí.“ Houkání sirény znělo čím dál silněji. Kluci neváhali ani vteřinu, jeden z nich si Jirku přehodil přes rameno a všichni se rozběhli do tmavé ulice...

ADÉLA BESEDOVÁ

ZŠ Vsetín, Rokytnice

ÚTĚK

Hlavou se mu honily myšlenky na útěk. Musí se dostat pryč, musí doběhnout pro pomoc, musí zachránit toho kluka ve vedlejším pokoji. V uších mu stále zní ten šílený křik a prosby. Může si jen představovat, co hrozného se tam dělo. Už nebylo slyšet ani sténání, které ještě před chvílí bylo naprosto zřetelné. Teď bylo jen ticho, tak hrozné ticho...

Rozhlédl se po pokoji. V rohu stála stará židle. Potichu přešel pokoj a zkusil židli nadzvednout. Byla těžká, z masivního dřeva. Táhnul ji po koberci k oknu. Neměl tušení, jestli ji dokáže vyzvednout na parapet. Adrenalin mu koloval v žilách. Zdálo se mu, že má najednou daleko víc síly. Mozek věděl, že hraje o přežití. Už ji tam má. Podíval se znovu dolů z okna na stále přibývajícím sněhu. Posunul židli k samému okraji a zatlačil. Žuch... židle zapadla do hromady sněhu a nebyla vůbec vidět. To mu stačilo.

Z matrace na zemi vzal vlněnou deku, složil ji a držel v náručí. Posadil se na parapet. Nohy mu visely dolů a na kalhoty mu tiše padaly velké sněhové vločky. Srdce mu tlouklo jako o závod. Ve spáncích mu divoce tepala krev, kterou pumpovalo adrenalinem poháňené srdce. Zatajil dech, zavřel oči a... skočil.

Připadalo mu, že letí nekonečně dlouho, snad celé minuty. Otevřel oči, nic neviděl. Sněh mu pokryl celý obličej. Zapadl do závěje jako do peřiny. Začal se vyhrabávat ven. Bolel ho pravý kotník a rameno. Rozhlédl se okolo... kam teď? Určitě co nejrychleji odtud. Sněh pokrýval celou krajinu a tím komplikoval orientaci.

Zahalil se do deky, kterou si přehodil i přes hlavu. Necelých sto metrů před sebou uviděl bránu. Kde je brána, tam je i silnice.

Řetěz byl bez zámku. Uff... Srdce mu poskočilo radostí. Bránu pootevřel, slabě zavržala... snad to nikdo neslyšel. Silnice byla zřejmě nedávno rozhrnutá, a i když mu sníh dosahoval skoro po kotníky, rozběhl se co nejrychleji do neznáma. Běžel pořád dál a dál. Co nejdál od domů hrůzy, od místa, kam se už nikdy nechce vrátit, ale kam musí poslat pomoc pro kluka z vedlejšího pokoje. Nemůže ho tam nechat napospas těm bláznům.

Netušil, jak dlouho běžel. Bolel ho naražený kotník, měl promáčené boty a píchalo ho v boku. Do hlavy se mu začala vkrádat myšlenka, že to nezvládne. V zasněžené tiché noční krajině se cítil strašně opuštěný a ztracený.

Světlo!! Jo, je to světlo!! Tam, za tím velkým zasněženým stromem. Určitě to nebyl klam. Sebral své poslední síly a zrychlil. Nemýlil se. Když vyběhl na horizont, uviděl ho. Velký osvětlený dům. Tam mu určitě pomůžou. Zavolají pomoc. Dokázal to! Vydrž, kluku. Za chvíli pro tebe přijdou!

LYDIE HUSOVÁ

ZŠ Integra, Vsetín

Hledači perel

„Prásk!“ ozvaly se výstřely. „Pozor!“ vykřikl Jirka a stáhl En k zemi. „To jsou Patrikovi psi,“ hlesla. „A jdou po nás!“ *Patrik byl velitel gangu, který hledal perly stejně jako Jirka s En, ale dělal to mnohem násilněji než oni.* Dali se na útěk. Proplétali se temnými uličkami šerem zahalené čtvrti a hledali vchod do onoho tunelu. Pronásledovatelé se stále přibližovali. „Tady,“ zašeptala En, a už lezla do úzkého prostoru pod kanálovým víkem. Jirka, který měl strach z těsných míst, si vzdychl, když ale znovu uslyšel dusot podrážek dopadajících na dlážděnou ulici, vklouzl za ní.

Soukali se temným tunelem. Bylo tam těsno a dusno. Jirka začínal panikařit a En, která se ho snažila uklidňovat, na tom nebyla o moc lépe. Když zase zaslechli hlasité výkřiky, tep jim stoupl na dvojnásobek. Někdo zavolal: „Kam zmizeli? Jako by se do země propadli...“ Opět zrychlili. Bláto už měli úplně všude a sem tam je v nose zašimral čpavý zápach. Trvalo jim několik dlouhých minut, než se konečně dostali na konec tunelu. Venku padli

na trávu a ztěžka oddychovali. „Tak jo,“ začala odhodlaně En. „Podle všeho by něco mělo být tamhle u toho starého altánu.“ Vydali se tedy tím směrem. Jakmile tam došli, zaujal je nápis vyrytý do kamenné zídky. **NALEZIŠTĚ PEREL.**

Nevěděli, co si o tom myslet, a tak hledali další náповědu. Už to chtěli vzdát, když Jirka o něco zavadil. Shýbl se, aby zjistil, co to je, a spatřil nepatrný znak. Byl to stejný znak, jako už viděli u zatopeného lomu. „Tady,“ zamumlal. Začali kopat. Vylomenými kusy dřeva rozbíjeli hlínu a pak ji holýma rukama vyhazovali ven z altánu. Zatímco kopali, úplně se setmělo. En zapálila svíčky a rozestavila je kolem otvoru v podlaze. Šlo to pomalu; hlína byla plná kořenů a úlomků kamení. Konečně na něco narazili. Ze země vyčnívala ostrá hrana nějaké bedny. Jirka se s ní pokusil zakývat, ale i když se sebevíc snažil, ani se nehнула. A tak hrabali dál. Stálo je spoustu sil, než odkryli celou hranu a spolu s ní i velký kus víka. Ve vykopané díře začalo být těsno, navzájem si překáželi, a tak se museli střídat. Zatímco jeden odhrabával hlínu, druhý odpočíval opřený o zábradlí. Rychle se ochlazovalo a po nebi se už zase sunuly mraky. Začalo poprchávat. Vkeřích šuměly dopadající kapky, uvnitř altánu ale bylo sucho. Vystřídali se ještě dvakrát, než se jim podařilo bednu vytáhnout. Ani jednomu nebylo do smíchu. Jirka vytáhl malý stříbrný klíček. „Sedí,“ zašeptal úžasem. Rozklepanýma rukama pootočil a otevřel. Udiveně se dívali do bedny. Vzápětí se rozesmáli. „Perlička?“ popadala se za břicho En. „Že by nám chtěli něco naznačit?“ chechtal se Jirka. „**ODOL PERLIČKA, TO JE NAŠE JEDNIČKA.**“

INNA ŠTĚPÁNKOVÁ

Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži

Nedoručení dopis

S úžasem v očích se na sebe En a Jirka podívali. „Jirko, jak ji otevřeme?“ Jirka ukázal na nedalekou boudu. „Zkusím se podívat dovnitř, třeba najdu něco, co nám ji pomůže otevřít.“ Se svíčkou v ruce se vydal rychlým krokem ke staré boudě. Chvilí se z boudy ozývaly zvuky nejistého tápání a přehrabování mezi nářadím. Zpátky se už vracel s kladivem v ruce. En sledovala, jak se Jirka snaží poloroz-

padlou bednu, velkou asi jako krabice od bot, otevřít. Nedalo mu to moc práce. Rezavý zámeček se rozpadl po první ráně.

„A máme to!“ Odhodil kladivo a nedočkavě otevřel víko bedny. En vzala svíčku do rukou tak, aby oba dobře viděli, co je uvnitř.

„Tolik starých knih. Čí asi byly?“ En vytáhla z bedny jednu ze zaprášených knih. Ometla z ní prach a začala opatrně listovat. Z knihy najednou vypadla zalepená obálka. En zažloutlou obálku zvedla, dlouze si ji prohlížela a pokoušela se ji rozlepit.

Jirka ji okřikl: „Počkej, neotvírej to, není správné číst cizí dopisy?“ Vytrhl ji obálku z ruky a přečetl: „Slečna Terezie Hladká, Mánesova 67, Praha 2.“

En se Jirky zeptala: „Myslíš si, že ještě žije? Obálka vypadá dost staře. Otevři ji, třeba se z ní dozvíme něco víc?“ Jirka obálku opatrně otevřel a vytáhl z ní nažloutlý papír. Rozevřel ho a podal En. Začala číst:

*Moje drahá Terezičko,
píši Ti z našeho vysněného místa. Nedalo se jinak. Situace se změnila a takhle žít už dál nešlo. Chtěl jsem Ti vše říci dříve, ale nestihl jsem to. Proto jsem se dostal až sem. Čekám na Tebe. Pořád na Tebe myslím a chci Tě tu mít také. Přál bych si, abys za mnou přijela. Víím, že to bude těžké rozhodnutí. Doufám, že se brzy uvidíme.*

Tvůj Josef

PS: Ptej se po Chosém z The Mayflower, v malé restauraci na břehu řeky Temže.

„Je tam nějaké datum?“ nahlížel Jirka do dopisu. En z horního pravého rohu přečetla: „19. června 1969.“

„Co když Terezička ještě žije?“ pronese zamyšleně Jirka. „Chtěl bych to zjistit.“

„Můžeme to zkusit, je tam přece adresa,“ odpoví En. V tu chvíli začaly zvonit zvony na nedalekém kostele. Oba se podívali na své hodinky a polekali se. Bylo deset hodin. Měli být už dávno doma, i když byl pátek. Jirka popadl vykopanou bednu, En vzala knihu s dopisem a běželi po rozblácené zahradě směrem k činžovnímu domu. Ve dveřích se En zastavila a vyhrkla: „Zítرا ráno v devět hodin se sejdem před vchodem našeho domu a zjistíme něco víc o tom dopisu.“

Jirka ani En nemohli toho večera usnout. En si před spaním dopis několikrát přečetla

a snažila si Terezii představit. Jirku zajímala adresa z dopisu. Usedl ke svému počítači a začal hledat cestu do ulice Mánesovy. Vše si pečlivě zaznamenal, aby En ráno mohl překvapit.

„Dobré ráno, máš zpoždění!“ se smíchem ho přivítala En.

„Mám sice zpoždění, ale zjistil jsem, jak se dostaneme na ulici Mánesovu.“ Jirka vytáhl z kapsy malý papírek, na kterém měl vše pečlivě zapsáno. „Máš ten dopis?“ zeptal se Jirka. En přikývla a podívala se na hodinky: „Další tramvaj nám jede za deset minut, pospěšme si.“ Oba se rozběhli k nejbližší zastávce. Nastoupili do tramvaje číslo čtrnáct. Několikrát přestupovali, ale cesta jim utekla rychle.

Vystoupili na zastávce Jiřího z Poděbrad. Před nimi se objevila dlouhá, úzká ulice, kterou lemovaly po obou stranách vysoké stromy. Třípatrové domy v Mánesově ulici byly šedivé a oprýskané. En šla po pravé straně ulice a Jirka po levé. Rozhlíželi se a hledali číslo domu 67. Po deseti minutách pomalé chůze En na Jirku zavolala: „Tady! Našla jsem to! Pojd' honem sem! Co budeme dělat?“ U vchodu si prohlíželi jména na zvoncích. Jirka četl: „Novák, Kadeřávkovi, Weiss.“

„Hladká, podívej, Jirko!“ En ho přerušila. Chvíli jen tak stáli a dívali se jeden na druhého. Ticho a nerozhodnost mezi nimi ukončil Jirka, který natáhl ruku po kulatém zvonku. Pevně zmáčkl tlačítko. Stisk opakoval ještě několikrát, ale nikdo jim neotvíral. Když už ztráceli naději, ze dveří domu právě vycházel pán v hnědém klobouku. Než se za ním dveře pomalu zavřely, En je stihla zachytit a nepozorovaně se dostali do domu.

Nejistě stoupali temným točitým schodištěm, až došli ke dveřím s popraskaným hnědým lakem, na kterých bylo napsáno jméno Hladká. Zastavili se a poslouchali, co se děje za dveřmi. V bytě bylo naprosté ticho. En zaklepala na dveře, ještě chvíli bylo ticho a pak se ozvaly pomalé šouravé kroky. Dveře se otevřely a za nimi stála stařenka se šedivými vlasy.

„Co si přejete?“ zeptala se stará paní rozřeseným hlasem.

„Dobrý den, jste paní Terezie Hladká?“ vyhrkla En. Žena přikývla. En vytáhla dopis z kapsy a podala jí ho. „Asi je Váš.“

Paní Hladká přimhouřila oči a prohlížela si obálku s adresou. Pak pozvala En a Jirku

dovnitř do bytu. Všichni se posadili okolo kulatého stolu se starým krajkovým ubrusem. Paní Hladká vytáhla třesoucícma se rukama z obálky přeložený list.

„Omlouváme se, že jsme dopis už rozlepili, ale chtěli jsme zjistit, co je uvnitř. Byli jsme zvědaví,“ omlouval se potichu Jirka.

Paní Hladká se na něj podívala, usmála se a po chvíli řekla: „To je v pořádku. Děkuji, že jste mi ho donesli. Asi na něj čekám celý život.“ Rozevřela list papíru a začala si tiše dopis číst. Během čtení jí po tvářích tekly slzy.

„Kde jste ho našli?“ zvedla paní oči k Jirkovi a En.

„Kousek od našeho domu jsme ho našli zakopaný v dřevěné bedně. Pomáhali jsme včera odpoledne rodičům při opravě zahradního altánu. A když jsme s Jirkou rozbíjeli stará prkna podlahy, viděli jsme v udusané hlíně divnou obdélníkovou propadlinu. Vrátili jsme se tam s Jirkou navečer a vyhrabali jsme bednu s knihami a tímto dopisem.“

Jirka se přidal k rozhovoru: „Paní Hladká, a kdo byl pan Josef?“

Stařenka se zasnila a začala vyprávět: „Ve škole jsem se seznámila s Josefem. Byla to velká láska. Plánovali jsme si spolu budoucnost. Nejraději jsme se procházeli po parcích a vyprávěli jsme si, kam bychom se jednou chtěli podívat. Naším vysněným místem byl Londýn. Josef byl proti minulému režimu, a proto emigroval, jak jsem se později dozvěděla.“ Paní Hladká se na chvíli odmlčela, zhluboka vzdychla a pak pokračovala: „Jednoho jarního večera jsme se měli sejít před Národním divadlem. Když jsem na Josefa čekala už přes hodinu, došlo mi, že asi nepřijde. Další den jsem se od jejich sousedů z domu dozvěděla, že jeho rodina narychlo odjela. Celé roky jsem se trápila, protože jsem si myslela, že si na mě Josef už nikdy nevzpomněl.“

Její vyprávění přerušila En: „Přece jen si vzpomněl, ale dopis se Vám nedostal do rukou.“ Jirka pokračoval: „Dopis nemá ani razítko, takže ho nemohl odeslat poštou. V té době ale byla cenzura, tak jak se mohl dostat až sem?“ En se zamyslela a odpověděla: „Nejspíš ho Josef po někom poslal. To už se ale dnes nedozvíme. A proč máte pořád stejné příjmení?“

Paní Hladká smutně odpoví: „Josefovi jsem zůstala věrná. Nikdy jsem se nevdala.“

Stařenka ještě chvíli povídala a neustále dětem děkovala za dopis i návštěvu. Asi po dvou hodinách Jirka s En odcházeli. Byli rádi, že dopis doručili adresátce. Cestou domů pak přemýšleli, jak se asi pod podlahu altánu dostala ta dřevěná bedna. Zamířili k parku a představovali si, jak se tam kdysi dávno procházela Terezie s Josefem.

VERONIKA ŠULÁKOVÁ

ZŠ Halenkov

Čarovná básnička

„En, dáš mi prosím ten klíč?“ „Jo, tady je.“ Jirka a En začali bednu odemykat, byla docela malá, o to víc v nich rostla zvědavost, co v ní vlastně je. Zámek lehce cvaknul a víko se samo odklopilo. Zhrozili se, mlčky a nevěřícně hleděli do prázdné bedny. „To jako vážně?“ „En, počkej, podívej se pořádně.“ Nic nevidím, potřebuju světlo!“ Jirka přiskočil a podal svíčku. „Už vidíš?“ „Co je to?“ Na samém dně se zasvítil bílý lístek. En ho opatrně vytáhla. „Vypadá to jako nějaká básnička nebo vzkaz.“ Měkké světlo svíčky dopadalo na pruh papíru a slova se zaleskla, jako by je někdo napsal zlatým inkoustem. En začala potichu číst:

„Když zdáli uvidíš hustý les,
pohlí tě velký děs.
Jdeš naproti přímo smrti,
nic nezmůžeš proti.
Přijde hladový vlk,
nebudeš mít na sobě krk.
Pak ti dá napít čarodějnice
lektvaru, co zblednou ti po něm líce.
Přijde bouřka, velký blesk,
po rodině pocítíš stesk.
Pokud však vše stihneš včas,
vrátíš se domů zas.“

Jakmile to En dořekla, zvedl se vítr, tmavé mraky pokryly celou oblohu a altán se začal točit v divokém víru. Po chvíli vše přestalo. Když se En s Jirkou vzpamatovali, zjistili, že jsou na nějakém místě, kde to neznají. „Kde to jsme?“ zeptala se vystrašeně En. „Vypadá to, že v nějakém hodně temném lese,“ pronesl Jirka. „Jirko, co se to stalo?“ „Nemám vůbec ponětí.“ „Co budeme dělat?“ „To nevím.“

Vtom někde zašustilo křoví. „Co to bylo? Já se bojím.“ Za stromem se objevily velké zelené oči. „Jirko, podívej se za ten strom.“ Začalo se to blížít k nim. Jirka si opakoval pořád dokola: „Žádnou paniku, hlavně žádnou paniku.“ En zapištěla a začala utíkat. Jirka za ní. Běželi jak o život. Nevěděli kam, věděli jen, že musí hodně rychle. „En, přidej!“ „Já už nemůžu!“ Najednou Jirku přepadla zvědavost, co je vlastně ten tvor zač. Otočil se a uviděl velkého, vyhublého a velmi strašidelného vlka. „En, to je vlk, nemáme šanci utéct, vždyť nás chytí!“ Vtom En proletělo hlavou: „Přijde hladový vlk, nebudeš mít na sobě krk.“ Přejel ji mráz po zádech. Začala mluvit na Jirku: „Jirko, já už to asi chápu, pamatuješ, jak jsme se sem dostali, co jsme cítili?“ „Strach.“ „Správně, a co teď běží za námi?“ „Vlk!“ „Už to chápeš?“ „Ty myslíš, jako že nás ta básnička varovala?“ En nabrala odvahy a otočila se, nikde nic. „Kde je?“ „To nevím, myslíš, ...?“ „Myslím, že jsme na něco narazili, podívej, En.“

„Vidím chaloupku a nějakou postavu.“ „Haló, haló, babičkoooo.“ „Dobrý den, děti, co tu děláte tak samy?“ Jirka odpověděl: „Ale, trochu jsme zabloudili, babičko.“ „No tak to máte štěstí, že jste mě potkali, pojdte dál, určitě máte hlad a velkou žízeň. „No, ale my vás nechceme otravovat.“ „Tím mě vůbec neotravujete, jsem ráda, že někdo přišel.“ „Tak tady máte.“ Donesla jim plno jídla a pití. „Dejte si, co hrdlo ráčí.“ „Jirko, ne aby tě napadlo to jíst, je to otrávené stejně jako ona.“ „Co jsi to řekla, je to otrávené stejně jako ona? Tak sleduj.“ „Babičko, tak já se napiju, ale jediné s vámi.“ „Dobře.“ Donesla si pití, a když se nedívala, Jirka vyměnil sklenice a babizna se otrávil. „Tak jak se ti líbil můj nápad, jak se zbavit té čarodějnice?“ „Já vůbec nechápu, kam na ty nápady chodíš, Jirko, hlavně pojdme pryč, už tu nechci být ani minutu.“ „Počkej, pamatuješ, jak se na konci té básničky psalo: Pokud však vše stihneš včas, vrátíš se domů zas.“ „No, a co s tím?“ „Ty to nechápeš? Včas, my asi na to máme nějakou určenou dobu, abychom to stihli.“ „Aha, takže ne že nás tu honí nějaký vlk a chce nás otrávit čarodějnice, ještě k tomu máme jenom nějaký určitý čas a my nevíme, kolik, to je fakt super.“ „Jdeme!“

Najednou se ozvala rána. „Já se bojím, co to bylo, chci domů.“ „Kolem proletí blesk, po rodině pocítíš stesk.“ Blesk udeřil do mohutného stromu, který jim stál v cestě, strom

pukl a v prasklině se objevil vchod. Jirka a En vstoupili dovnitř. Vypadlo to tam moc hezky, stěny byly pokryté nějakými malbami, strop vypadal jako obloha a zem jako šachovnice. Šli pořád dál, až došli na konec chodby, která byla uzavřena velkými kovanými dveřmi. Nad nimi visely přesýpací hodiny a ještě nějaká hádanka. Na té hádance bylo napsané: „Proč je malá hodinová ručička tlustší?“ „En, víš to?“ „Ne, nemám ponětí. Čím to může být?“ „Nemáme moc času, vidíš ty přesýpací hodiny, písek je v půlce!“ „Co budeme dělat? Však jsme už tak blízko.“ „Nevím, přežili jsme hladového vlka, čarodějnici, pak bouřku, tak mi řekni, že zahyneme u takové hlouposti.“ „En, ty tak ráda čteš, neslyšela jsi někdy o té hádance něco?“ „Promiň, ale ne.“ „Nemáme už moc času, však jsme tu snad hodinu, ne?“ „Já nevím.“ „Dobře, začneme uvažovat, za chvíli nám vyprší čas, máme poslední čtvrtinu písku, než se přesype. Takže proč je mála hodinová ručička tlustší? Tak malá ručička se pohybuje pomalu, ale proč je tlustší?“ „Rychle, En, čas nás tlačí, neslyšela jsi to někdy?“ „Ne, počkej vlastně jo, kdysi, jak jsem byla malá, dávala mi ji babička, já se tenkrát strašně rozčilovala, že to nevím. Na to si pamatuji úplně přesně. Babička se tomu smála a řekla mi: „Je to tím, že má méně pohybu, Eničko.“ „Je to tím, že má méně pohybu!“ zvolala nadšeně En.

Najednou se dveře otevřely a En s Jirkou vstoupili dovnitř, oslnilo je velké světlo a oni se ocitli zpátky v altánu. „To bylo jako nějaký zlý sen.“ Podívali se do bedny, jestli tam třeba není ta básnička, ale nebyla, místo toho z bedny zářila dvě zelená očka...

